

Архивски број: 08-38/18
10-07-2024 година

Постапувајќи по претставка бр. 08-746/1 од 16.10.2023 година, поднесена од
К . . . . . , преку полномошник адвокат . . . . . од
со седиште на . . . . . против лицата
. . . . . , Комисија за
трансформација на работен однос при Општина Битола во претходен состав –
претседател . . . . . , членови . . . . . и . . . . . и
Комисија за трансформација на работен однос при Општина Битола во постоен состав
. . . . . , членови
. . . . .
за сторена дискриминација врз основа на лично својство и општествен статус – степен
на образование, стручна подготовка и работно искуство, во областа на работата и
работните односи, Комисијата за спречување и заштита од дискриминација согласно
член 27 став (1) од Законот за спречување и заштита од дискриминација (“Службен
Весник на Република Северна Македонија”, бр. 258/2020), го донесе следното

МИСЛЕЊЕ

СЕ УТВРДУВА ДИРЕКТНА ДИСКРИМИНАЦИЈА кон . . . . . од
по основ на политичко уверување, лично својство и општествен статус – степен
на образование, стручна подготовка и работно искуство во областа на работата и
работните односи, сторена од страна на лицата . . . . . у
од . . . . . , Комисија за трансформација на работен однос при
Општина Битола во претходен состав – претседател . . . . . , членови
. . . . . и . . . . . и Комисија за трансформација на работен однос
при Општина Битола во постоен состав – . . . . . членови
. . . . . и . . . . .

Образложение

На 16.10.2023 година до Комисијата за спречување и заштита од дискриминација
(во понатамошниот текст: Комисијата) беше поднесена претставка од страна на
од . . . . . преку полномошник . . . . . од
I . . . . . , со седиште на . . . . . а, против лицата
на . . . . . од . . . . . , Комисија за
трансформација на работен однос при Општина Битола во претходен состав –
членови . . . . . и . . . . . и
Комисија за трансформација на работен однос при Општина Битола во постоен состав
. . . . . и I . . . . .
за сторена директна дискриминација врз основа на лично својство и општествен

статус – степен на образование, стручна подготовка и работно искуство во областа на работата и работните односи.

Во претставката се наведува дека со Решение бр. 253/2 од 31.08.2023 година донесено од ОУ “Тодор Ангелевски” во Битола, на лицето (Битола, вработена со Договор за вработување на определено време бр. во ООУ “Тодор Ангелевски” во Битола, на работно место – наставник по одделенска настава – и престанал работниот однос заклучно со 31.08.2023 година поради престанување на важноста на договорот за вработување – со истек на рокот за кој бил склучен, како што било наведено во воведот и изреката на решението. Подносителката има завршено високо образование Педагошки факултет во Битола и стекнат стручен назив – Дипломиран учител од 08.12.2016 година и има положено стручен испит за наставник од 02.12.2019 година, а поседува и Потврда за проценка на карактеристиките од 2019 година. Именуваната работела како наставник по одделенска настава на определено време во ООУ “Тодор Ангелевски” во Битола, сметано од 07.03.2018 година па се до престанокот на работниот однос, во период од 5 (пет) години и 6 (шест) месеци, со прекини, со Договори за вработување на определено работно време. Во претставката е наведено дека пред склучување на сите договори за вработување на именуваната добивани биле согласности од Општина Битола и Министерство за образование и наука и стоела напомена дека основ за прием на работникот е старо финансирање. Понатаму, се наведува дека со Решението за престанок на работниот однос на подносителката и се вршела директна дискриминација врз основа на личен или општествен статус – степен на образование, стручна подготовка и работно искуство, од страна на ООУ “Тодор Ангелевски” од Битола со тоа што на именуваната и престанал работниот однос, но на нејзино место се вработил друг одделенски наставник – за која се наведува дека имала помало работно искуство и несоодветно образование, односно немала положено стручен испит.

Се напоменува дека работното место на кое работела подносителката било слободно, за пополнување на истото имало трајна потреба од причина што истото било упразнето по основ на пензионирање.

Во претставката се наведува дека со оглед да работниот однос на подносителката во училиштето траел 5 (пет) години и 6 (шест) месеци, истиот требало да биде трансформиран од определено на неопределено работно време. Во овој контекст во претставката се наведува дека дискриминаторски постапки се повторувале и од страна на Комисиите за трансформација на работен однос при Општина Битола при поднесувањето на Барања за трансформација на нејзиниот работен однос од определено на неопределено време.

Имено, подносителката поднела Барање за трансформација на работниот однос од определено на неопределено време до ООУ “Тодор Ангелевски” од Битола на 08.11.2021 година по основ на стаж повеќе од 2 (две) години како одделенски наставник во училиштето. Од страна на претходниот директор на училиштето било доставено

Заради соодветно постапување по претставката, Комисијата на 27.10.2023 година по електронски пат достави до полномошникот на подносителката Барање 08-746/2 за доуредување на претставката и доставување на дополнителни податоци за тоа:

1. Дали работела во ООУ “Тодор Ангелевски” во Битола во континуитет од 2 (две) години (со оглед да во претставката е наведено дека има работно искуство од 5 години и 6 месеци со прекини),
2. Дали работното место на кое работела и за кое истекло оговорот за вработување на определено време било пополнето во моментот на поднесување на претставката,
3. По кој основ конкретно е упразнето работното место на кое именуваната работела како одделенски наставник,
4. Со оглед да во претставката е наведено дека се воделе повеќе судски постапки, побарано е да се наведе колку постапки се водат, пред кои судови, што е предмет на спорите и како истите се завршени и
5. Да се наведе основот или основите заради кои подносителката смета дека врз неа е сторена дискриминација.

На 30.10.2023 година до Комисијата преку електронска пошта е доставено бараното доуредување од страна на подносителката на претставката наведено под архивски број 08-746/3, со кое се доставуваат следните податоци,

1. Подносителката работела во континуитет во ООУ “Тодор Ангелевски” и има 2 години работен стаж со прекини во истото училиште, а вкупно 5 (пет) години и 6 (шест) месеци во истото училиште,
2. Договорот за работа на подносителката не и е продолжен. Работното место е пополнето од наставник која не ги исполнува условите според Закон за основното образование.
3. Работното место на кое работела како одделенски наставник било упразнето по основ на пензионирање.
4. Прв пат поднела тужба до Основен суд Битола, основ на истата е Трансформација на работен однос и по истата добила позитивна одлука, Втор пат именуваната поднела тужба пред Основен суд Битола, повторно основ Трансформација на работен однос која постапка пред судот е во тек и последна Трета тужба поднела пред Основен суд Битола исто така основот е Трансформација на работен однос и оваа постапка исто така е во тек пред судот.
5. Последно во доуредувањето се наведува дека дискриминацијата врз подносителката е сторена врз основа на политичко уверување.

На 14.11.2023 година Комисијата достави Барање за произнесување по наводи во претставка број 08-746/4 до , ООУ “Тодор Ангелевски” од Битола. На 06.12.2023 година од ООУ “Тодор Ангелевски” од Битола пристигнат е Одговор на барање заведен под број 03-363/1 од 24.11.2023 година. Во истиот се наведува дека претставката поднесена од во целост била неоснована и содржела наводи кои биле целосно спротивни на фактичката состојба. Се наведува дека од страна на бил заведен судски спор пред Основен суд Битола РО-325/22, завршен со Пресуда на Апелационен суд Битола РОЖ 5/23. Тужбеното барање се однесувало на Трансформација на работен однос и истото било одбиено. Видни биле од образложението на Пресудата причините заради што била донесена ваква одлука. Според наведеното во конкретниот случај воопшто не станувало збор за дискриминација по ниту еден основ. Потребата од пополнување на работното место била во целост во согласност со планот и програмата на Општина Битола каде се вршело евалуација на потребата и бројот на наставници за извршување на образовниот процес. Кон произнесувањето приложена е Пресуда на Апелационен суд Битола РОЖ-5/23 од 19.04.2023 година.

На 14.11.2023 година Комисијата испрати Барање за произнесување по наводи во претставка заведено под број 08-746/6 до членовите на поранешната Комисија за трансформација на работен однос при Општина Битола. На 06.12.2023 година до Комисијата е пристигнат Допис бр. 09-52/2 од 29.11.2023 година потпишан од Виш државен просветен инспектор во кој се наведува дека поранешната Комисија за трансформација на работен однос на 09.11.2021 година ги разгледала и ја доставила комплетната документација за лицата кои ги исполнувале условите за трансформација на работниот однос до МОН. На записникот според наведеното не се потпишал од СОНК - . Од страна на потпишаната, на Комисијата за спречување и заштита од дискриминација и е посочено дека доколку е потребен Записникот од поранешната Комисија за трансформација на работен однос и пропратното писмо, да се обрати до Општина Битола бидејќи во архивата на општината била целокупната документација.

На 14.11.2023 година Комисијата испрати Барање за произнесување по наводи во претставка број 08-746/5 до членовите на постојната Комисија за трансформација на работен однос при Општина Битола. На 04.01.2024 година до Комисијата за спречување и заштита од дискриминација пристигнато е Произнесување бр. 41-349/1 од 13.12.2023 година на Комисија за трансформација на работен однос при Општина Битола. Во произнесувањето се наведува дека во претставката подносителката изнесува наоди и се повикува на факти кои не се однесуваат на сторена дискриминација туку напротив за наводно нејзино исполнување на законски услови за трансформација на работен однос од определено на неопределено работно време. За ваквите околности и факти подносителката пропуштала да ја извести Комисијата дека пред Основен суд Битола се водела постапка за трансформација на работен однос на

за која правна работа постоела правосилна судска Пресуда РОЖ 5/23 на Апелационен суд Битола со која тужбеното барање на тужителката било одбиено како неосновано. Следствено на ова, според наводите подносителката само се обидувала да врши притисок со цел добивање на поволност за себе за која веќе со судска пресуда било утврдено дека не и следува. Се наведува дека дискриминација не можела да се изврши врз основа на судска пресуда, така што наводите во претставката биле неосновани. Воедно за околностите наведени во претставката кои се однесуваат на работењето на подносителката во ООУ “Тодор Ангелевски” од Битола, се посочува дека доколку Договорот за вработување на _____ и бил откажан неоправдано, заштита се остварувала во судска постапка согласно член 181 од Законот за работни односи, најпрво со приговор, а потоа тужба во рок од 15 дена.

Во произнесувањето исто така се наведува дека подносителката на претставката во предметната постапка за заштита од дискриминација требала да стори веројатно или во најмала рака да ги постави основите на случајот дека кај неа имало дискриминација по било која основа, односно дека подносителката требала да наведе во кој друг случај е постапено различно од нејзиниот. Ниту _____ ООУ “Тодор Ангелевски” од Битола, ниту Комисијата за трансформација на работниот однос, ниту било кој друг со подносителката не постапил поинаку од она како се постапило или постапувало со други кандидати, односно лица. Ниту за другите била одржана Комисија или донесено решение различни од она за подносителката, ниту пак со лицето за кое посочува во претставката бил склучен договор за вработување во училиштето на неопределено работно време.

По однос на наводите во претставката кои се однесуваат на тоа дали во училиштето имало трајна потреба од работник, начинот на кој е упразнето работното место, дали се обезбедени финансиски средства, според произнесувањето тоа требало да се утврди во постапка и на начин утврдени со закон. Постапката и начинот за утврдување на овие услови биле пропишани со Закон за наставниците и стручните соработници во основните и средните училишта, конкретно член 66 од законот, а одредбата била таква затоа што токму на тој начин назазад голем број работни односи се трансформирале од определено на неопределено работно време иако реална потреба за тоа не постоела. Детално се појаснува дека со одредбата од член 66 став (1) алинеја 5 било предвидено како услов за трансформација најпрво да се утврди факт дека со вработувањето на наставникот, односно стручниот соработник нема да се предизвика технолошки вишок. Ова било во согласност со со насоките на МОН со кои јасно било ставено до знаење дека пред да се даде мислење од општинските комисији, прво требало да се направи анализа на број на поднесени барања, број на упразнети работни места, број на вишок наставен кадар и можност за пополнување на работните места со постоен работен кадар во определени училишта и реална бројка на наставници кои недостасувале па врз основа на така утврдениот број да се даделе определен број на согласности за оние наставници кои ги исполнувале условите и за кои таквата трансформација немало да предизвика технолошки вишок.

На 11.01.2024 година Комисијата се обрати со Допис – Потреба од произнесување број 08-38/3 до Министерство за образование и наука заради добивање на податоци во врска со законските надлежности на министерството, постапувањата и насоките дадени на единиците на локалната самоуправа и општинските училишта по однос на прашањето кое е предмет на претставката за заштита од дискриминација.

На 08.02.2024 година пристигнат е Одговор бр. 08-574/2 од 24.01.2024 година на Министерство за образование и наука во кој е наведено дека министерството со Допис бр. 12-666/1 од 12.01.2024 година доставило Одговор до Општина Битола во кој известило дека согласно доставените Прилог документи за трансформација на работен однос, односно доставениот Извештај од Комисијата за трансформација на работен однос бр. 08-969/1 од 07.09.2023 година истиот не бил подготвен согласно член 66 став (5) од Законот за наставниците и стручните соработници во основните и средните училишта. Наведеното со оглед да во Извештајот недостасувал предлогот за трансформација кој се доставувал само за наставник, односно стручен соработник кој ги исполнувал условите за трансформација на работниот однос согласно наведениот член. Исто така се наведува дека Извештајот со предлогот за трансформација кој се доставува само за наставник, односно стручен соработник кој ги исполнувал условите за трансформација на работен однос потребно било да содржи и анализа на работните места на ниво на училиште и на општина и истиот задолжително требало да биде потпишан од сите членови на Комисијата за трансформација. Следствено, Министерството за образование и наука ќе постапело согласно позитивните законски прописи по доставување на Извештај со Предлог за трансформација на работен однос согласно член 66 од Закон за наставниците и стручните соработници во основните и средните училишта.

На 11.01.2024 година Комисијата се обрати до ООУ “Тодор Ангелевски” од Битола со Барање за дополнителни податоци број 08-38/4, односно заради потребата да се достави Одговор за тоа

1. Дали работното место на кое работела подносителката I одделенски наставник – е пополнето и од кога,
2. Доколку е пополнето да се наведе по кој основ и со каков вид Договор – на определено или неопределено време и
3. Да се наведат податоци за лицето – име и презиме, вид и степен на образование, дали лицето има положено приправнички или стручен испит и работен стаж.

На ова Барање од страна на директорот на ООУ “Тодор Ангелевски” од Битола доставен е Допис 03-24/1 од 23.01.2024 година, примен во Комисија за спречување и заштита од дискриминација на 26.01.2024 година, во кој е наведено дека во тек биле три судски постапки помеѓу лицето и училиштето и дека сите потребни документи биле доставени до надлежните судови, па од овие причини од страна на директорот се предлага да се почека исходот од судските постапки.

На 02.02.2024 година во Комисијата пристигнат е Допис бр. 08-64/2 од 17.01.2024 година, препратен од Државен просветен инспекторат, а прибавен од Виш државен инспекторат во кој се наведува дека Претседател на Комисијата за трансформација на работен однос при Општина Битола е претставник на Државен просветен инспекторат, а членовите на Комисијата се претставници на Општина Битола и на синдикалната организација која ги застапува интересите на наставниците – СОНК. Комисијата за трансформација на работен однос при Општина Битола се имала произнесено по однос на претставката на [име] од Битола па следствено според наведеното, сите релевантни известувања, наводи и факти по однос на претставката биле дадени во Дописот насловен како Произнесување од Комисијата за трансформација на работен однос при Општина Битола.

На 09.02.2024 година Комисијата втор пат испрати Известување 08-38/8 до [име] на ООУ “Тодор Ангелевски” од Битола со кое укажа дека бараните дополнителни податоци се согласно член 30 став (1) од Законот за спречување и заштита од дискриминација и повторно побара истите да бидат доставени. НАПОМЕНА- До денот на подготовка на ова Мислење бараните податоци не се доставени од страна на [име] на ООУ “Тодор Ангелевски” од Битола, што претставуваше отежнувачка околност во постапувањето на Комисијата во постапката по претставката на подносителката.

На 14.02.2024 година Комисијата достави до Министерство за образование и наука Допис бр. 08-38/9 со кој го побара Записникот број 08-956/1 од 09.11.2021 година на Комисија за трансформација на работен однос при Општина Битола, во фотокопие. На 23.02.2024 година во Комисијата е пристигнат Допис број 12-2381/2 од 22.02.2024 година на Министерство за образование и наука во прилог на кој е доставен Записник бр. 08-956/1 од 09.11.2021 година на Општинска Комисија за трансформација на работен однос од определено на неопределено време. Во Записникот е наведено дека на состанокот одржан на 09.11.2021 година присуствувале [име] државен просветен инспектор при Државен просветен инспекторат и [име] – Раководител на сектор за финансии при Општина Битола. Се наведува дека на состанокот не присуствувал [име] на СОНК – кој иако уредно поканет преку СМС порака за одржување на состанокот на Комисијата, ОДБИЛ да присуствува во работата на комисијата за оставрување на правата на работниците од работен однос.

На 22.03.2024 година Комисијата достави Допис број 08-38/12 до Министерство за образование и наука заради потребата од добивање на податок за тоа:

– Дали во периодот од 01.01.2021 година до денот на подготовка на предметниот допис е дадена согласност од страна на МОН за трансформација на работен однос од определено на неопределено работно време на наставен кадар (одделенски наставници) во ООУ “Тодор Ангелевски” од Битола.

Во врска со наведеното, на 13.05.2024 година во Комисијата пристигнат е Одговор на барање од МОН бр. 12-3576/2 од 29.03.2024 година во кој е наведено дека МОН во наведениот период, односно од 01.01.2021 година па се до изготвувањето на дописот ИМА дадено согласност за трансформација на работен однос од определено на неопределено работно време за 2 (ДВЕ) ЛИЦА во ООУ "Тодор Ангелевски" од Битола.

Во меѓувреме, на 25.03.2024 година подносителката на претставката стави електронска порака – Кратко резиме за претставка бр. 08-746 до Комисијата за спречување и заштита од дискриминација, по електронски пат. Во резимето подносителката наведува дека почнувајќи од ноември 2021 година, кога имала исполнето 2 години работен стаж, па до денот на доставувањето на истото, во неколку наврати Комисијата за трансформација на работниот однос при Општина Битола извршила дискриминација кон неа со тоа што селективно постапувала кон нејзините документи за разлика од другите наставници. Првиот пат во ноември 2021 година оваа Комисија ги проследила нејзините документи до МОН, но истата во нецелосен состав ги потпишала документите, односно Записникот (ова според наведеното е направена за неа и за двајца нејзини колеги за разлика од неколкумина други нејзини колеги). Документите биле вратени од МОН како нецелосни. Во следните наврати откако ќе доставела барање (за трансформација на работен однос) до директорот на училиштето - или не добивала одговор или добивала одговори со недоволно информации за тоа дали нејзините документи биле испратени до Комисијата за трансформација на работен однос при Општина Битола и што таа одлучила. По престанокот на нејзиниот работен однос во училиштето, наведува дека на нејзино место директорот на училиштето вработил одделенска наставничка без положен приправнички испит, иако во огласот било наведено дека приправничкиот испит ќе се земе како предност. Наставничката работела на нејзиното место до денот на доставувањето на резимето. Понатаму подносителката на претставката наведува дека и покрај барањата на родителите до Општина Битола, до МОН, до градоначалникот на Општина Битола и Советот на општината, како и до директорот на училиштето, подносителката да остане наставничка на нивните деца, нивните барања биле игнорирани, а работното место пополнето со друг одделенски наставник –

На крајот подносителката наведува дека се апсурдни ставовите на директорот на училиштето и Комисијата за трансформација на работен однос при Општина Битола дека се чекала некаква судска одлука за да постапат и наоѓа дека нивното работење и нивните постапки во спроведување на законските прописи се независни од судската одлука. На крај наведува дека таа чека судска одлука токму заради прекршување на нејзините права, а не дополнително да не и се почитуваат истите.

На 15.04.2024 година Комисијата достави Барање бр. 08-38/14 до Министерство за труд и социјална политика заради добивање на следните податоци

1. Дали Самостојниот синдикат за образование, наука и култура на Република Македонија – СОНК, се води во регистар на синдикати при министерството надлежно за работите од областа на трудот и

2. Дали од страна на министерството надлежно за работите од областа на трудот е донесено решение согласно член 213-г став (2) од Закон за работните односи за репрезентативност на синдикатот и кога истото е донесено.

Во врска со ова на 30.04.2024 година, пристигнато е Известување со архивски број 08-3439/2 од 29.04.2024 година од Министерство за труд и социјална политика, заведено во Комисијата со број 08-38/15, во кое е наведено дека Самостојниот синдикат за образование, наука и култура на Република Македонија – СОНК, е запишан во Регистар на синдикати кој се води во Министерство за труд и социјална политика, а во врска со прашањето за репрезентативност се известува дека истиот во моментот на достава на дописот нема репрезентативност.

На 15.05.2024 година во Комисијата е пристигнат Одговор бр. 09-124 од 27.03.2024 година од Државен просветен инспекторат, заведен со архивски број на Комисијата 08-38/17. Во Одговорот се наведува дека трансформацијата на работниот однос во редовен работен однос на наставниот кадар е уредена со одредбата од член 89 од Закон за основно образование и член 66 од Закон за наставниците и стручните соработници во основните и средните училишта. Согласно член 162 од Закон за основно образование и член 67 од Закон за наставниците и стручните соработници во основните и средните училишта, надзор над спроведувањето на одредбите од овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон врши Министерството, а инспекциски надзор над спроведувањето на одредбите од овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон врши Државниот просветен инспекторат и овластените инспектори на општините, согласно со закон, заради што се упатува дека прибирање на податоци и информации за конкретниот случај може да се побараат и од Општина Битола. Во одговорот хронолошки се наведени Договорите за вработување на лицето

ООУ “Тодор Ангелевски” од Битола и М1/М2 обрасците, а се наведува и дека именуваната работела со полно работно време, поточно со полн фонд на часови и престанокот на работниот однос и бил по основ на истек на Договор за вработување.

Имено, во член 9 од Уставот на државата е уредено дека Граѓаните се еднакви во слободите и правата независно од полот, расата, бојата на кожата, националното и социјалното потекло, политичкото и верското уверување; имотната и општествената положба. Граѓаните пред Уставот и законите се еднакви.

Согласно член 5 став (1) од Закон за основно образование¹, Во основното воспитание и образование се забранува секоја директна или индиректна дискриминација, повикување и поттикнување на дискриминација и помагање во дискриминаторско постапување по основ на пол, раса, боја на кожа, национално или

¹ „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.161/19 и 229/20